

Կ. ՊՈԼԻՍ, 7/19 ՅՈՒԼԻՍ, 1894

THE PRINCIPLES OF

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԻՆ ՀԵՏԵՒԱՆՔՆԵՐՈՒ

Եւ ի՛նչ հարկէն չմշարուի ինքնեկող դարպիւն, իւր ստացի աղբուսի ինքնեկող այրանս ուշադրաւ են հարկէն, և արկաւսդ մէն ուշադրաւ Պոլսոյ կողմէն պատշ ընող մէկն, որպիսի ալ անգղայ ըլլալ էլ կրնար չգաղաժուի երկրաբայքին գոյժ ծած տւերումները դիտելով, Մեք բն վաղանց կը գտնէիրք Բերքայն ընտաւ ինքեկորուն տաղանան, որք հանարի պարտեմները, գերկշմանատուններն այլ քաղաքաններ թխարուած էին, ել ցնորմներն այնքան քիչ գգալի եղած էր Բերքայն կողմի: Նոյնը չենք կրնար ստակ ըսել Պոլսոյ կողմէ կարգ մը թխարի բնակիչներուն համար, որք քաղ տեղ իրենցից զատ ուրիշ միջոց չունին: Բոլորեալ իրենց բնակարանքը անբնակ կերի դարձած են: Մերայոյնք ամենեւոր ամ Պիտանած մը Սամսիֆօղ կողմէն ուր իրք երեքտուն տարի առաջունան հարգեհէն ետքը չնուած քարուկիրն իսկ մեծ մասը փրծած կամ իսպախուած են անայեղ երեքաբայքի, նոյնիս Ս. Գեորգի նորակիրտ եկեղեցին, զիլ չնայով: Այն մեծ հարգեհէն ետքը Սամսիֆօղ իւր աշխատանքն վերադարձան անոնք ըլլալ կը յաւար են իր թխարէն բարոյանքը, վերադարձով իւր տուններ խառնովներ, իւր դարպիւններ և իւր տանաւը: Գոր ոճով գեղեցիկ պող տաշներ քարտուած էին, և մարտը վիզըներ երեսն եկած: Հիմա նոր և ինչ նկատմամբ աւելի ծանր աղետ սուրբ կը մատնէ նոյն իգորը: Գիշ Զատ անցաւ երեքաբայքի վարդապետ ինքեկող բնակարանները, թէ խառնուր ըլլ Շուկային մէջ, և լծ երեկ ընտաւ ինքեն մէկ կամ աւելի հողի, թէ եւ և ինչպէս կրնան դարձանուել իւր աղետուն հետուանքները մայր կը տակայ մտածելով: Կայսերական գիշոր թիւն, պիտանայն նպատակ և հանրայն առատածնունդ թիւն միմազին յոյ են ժողովրդեան աղքատագորն մըսին: Իսկ երկաթամայն աշխատութեան ընչ աշխարհեցիկ լիճակ աղաւս ված աններ պիտի հարկադրու վերսեպն տարներն տաշարանս նոյն աշխատութիւն, բայց ոչ նոյն ըրարձակ յոյսերով: Երազով ինքն զի տւերտրական, որ արհեստական սերնատնտրական փրկելը չէ նոյնը ձեռնտու որքան երեսուն տարի տաւ և երկրաբայքին յառաժ բերած ընդհանոր անտու դարձիւնն ու անկատար թիւնն երկաթ ժամանակ մը յոյս չեն տու գործերու շահաւոր վերաքայնան: Այլ կարի ժողովրդի ըր համար որ սովոր կան ժամանակաց մէջ բաւական բնխայել է: Բնական պատահար վարկերնապէս որքան ալ աղետաւոր երկաթանուն ձաղող հետեւանք չեն կը նոր ունենալ: Խնայողած դուժմաները մտամալ կամ ամբողջովին գոծածառելով, կրնան իրենն առլի վրէն մէջ զննլ և այնուհետեւ ժամանակի ինչդիւր մը միայն կրլլալ նախկն բարոյաւճանն վերահաստատու մն: Երեւելի օրինակ էր ի մէջ բերելու համար կրնայինք ինչեցեղ թէ Քրտանաւ ժողովուրդն 1870—71 ի աղետուն և պաւ իւր գինեկատարութիւնն ամենտն մասամբ փառայող որմալուրեհի (ֆլուներպի) աղետուն կրկուտ տակալ և քիչ մը իր տարի ետքն իւր ամբի վիճակ դուտ չորսիւ իւր խնայութեանց պայտ Բայց արդեօք նոր քան ըր իմ յույսած կրկնալ, ըր բնկերպող երեսներ թէ ցնցման տմնեկն արգաստուն իր զորհուն են անոր ճշլիւ որք օր վատակէին օրէ կուտեհին:

[illegible][illegible][illegible][illegible]

Քաղաք չգտնաբեր, նաև ապիտ Պէշաբը,
ընդհանուր վաճառքով ալմի կը բնականոր
ի շըր և ամսայ շէին պիտի մեկնի ուղ-
ղակի Պոլսն քաղաք համար:

Ուրպիսն չգտնաբեր, նաև պետ Քըր,
ընդհանուր վաճառքով շըրին պիտի մեկնի
օգտագոյ մին:

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրեւորին
կ'ընծայուի
Դիսէլ առ Ք. Հիւն ՏԻ եւ ՌիՅՈ
Գործառնուի
Յիւլ 17—18, Գիւլիւք Միւլիթ
1858
Իտան, Ղալաթիա

ՇՈՐԵՐԱՆԱՅԻՆ ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱՅԻՆ և ՄԱՐՈՒԲԵՆ
Ն. ԲԱՒԷՆ եւ ԸՆԿ

Մարդկային և Պատահի Բնու
Հաշիւաւորութեան Ընդհանր
Բարդիւրեւորութիւնը երկաթուղայ
ուղեորութեան ի վիճակ առնելով,
Ո. Կարգ 245 Քլաւեր
Ռ. 175

Ուղեւոր և ապրիլ ուղեւորութեան
նաւաղիքի, ուղեւորութեան և պլ
տեղեկութեան համար

Դիսէլ առ գործակալաւ
Քիւրճիւ ԲՆՈՒԼ
Մոսկաւէ Սիւրէ-Պրան

1054

Արտաստուի
Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ